

Algemene begraafplaats te Baambrugge.

Baambrugge begroef haar doden tot circa 1829 in de oude Baambrugse kerk. Door de weinige Rooms-katholieke inwoners van Baambrugge werd gebruik gemaakt van de begraafmogelijkheden in het verderop gelegen Loenersloot. Kerkelijk behoorden ze vanaf Klein Baambrugge t/m Loenersloot tot de RK Statie van Slootdijk. In 1829 kreeg ook Baambrugge een eigen algemene begraafplaats, gelegen langs de Rijksstraatweg naar Loenersloot. De begraafplaats werd in een landelijk gebied aangelegd, buiten de bebouwde kom van Baambrugge. Het was wel een gunstige plek omdat het aan de straatweg van Utrecht naar Amsterdam lag. Deze was al vanaf 1813 bestraat en gemakkelijk begaanbaar voor begra-

fenissen. In Baambrugge zal men derhalve, in tegenstelling tot Abcoude, niet zoveel per schip hebben begraven. Het perceel werd aangekocht van Willem van Wees voor fl. 494,—. De totale kosten van aankoop en aanleg bedroegen fl. 1.461,—. Dit was inclusief de levering van een schip volzand door-schipper Jan Lieverst voor fl. 46,25. In onze tijd vinden we weinig van dit zand terug. Het is “weggelopen”, het oudste gedeelte van de begraafplaats is zelfs kleilig ten opzichte van de nieuwere gedeelten. Ook de waterbeheersing van het perceel was belangrijk. In de sloot aan de zuidzijde werd een beer aangelegd. Dit is een gemetselde dam die het water in de polder-sloot op het juiste peil houdt. De begraafplaats had in de

19de eeuw ook een naam: Rusthoff. Een voor de hand liggende naam, maar niet omdat het betrekking had op de begraafplaats. Er lag op deze plek namelijk tot begin 19de eeuw een buitenplaats met die naam. De naam is sinds

“Derde” beer of muurtje in de sloot om waterpeil op hoogte te houden. Gezien van het noordoosten. Op de achtergrond het baarhuisje.

lange tijd in onbruik geraakt. Even als op de algemene begraafplaats van Abcoude was ook hier heel lang veel ruimte. In 1874 werd ook hier een baarhuisje gebouwd dat gebruikt werd om cholera-slachtoffers tijdelijk te bergen.

In 1892 bleek de begraafplaats toch te krap van afmetingen en vond uitbreiding plaats. (zie plattegrond). Het baarhuisje werd afgebroken. Aan het einde van de uitbreiding werd weer een baarhuisje gebouwd.

Het huidige baarhuisje, ontworpen door architect H. Boers uit Loenen, werd na de laatste uitbreiding in 1952 nieuw gebouwd op de huidige plaats achter aan de begraafplaats. Het is identiek aan zijn broers in Loenen en Vreeland.

Het wordt uiteraard niet meer gebruikt voor lijdens aan besmettelijke ziekten of schijn-doden herkenning. In de twintigste eeuw werd het meer en meer gebruikt om nog niet geïdentificeerde drenkelingen of verkeers slachtoffers tijdelijk onderdak te bieden. Ook voerde de schouwarts hier zijn werk uit.

In de haag die rondom de begraafplaats loopt is de overgang van het oude gedeelte naar het nieuwste gedeelte uit 1952 duidelijk te herkennen. In het oude gedeelte is de haag samengesteld uit liguster en langs het nieuwe gedeelte uit taxus.

De begraafplaats oogt vandaag

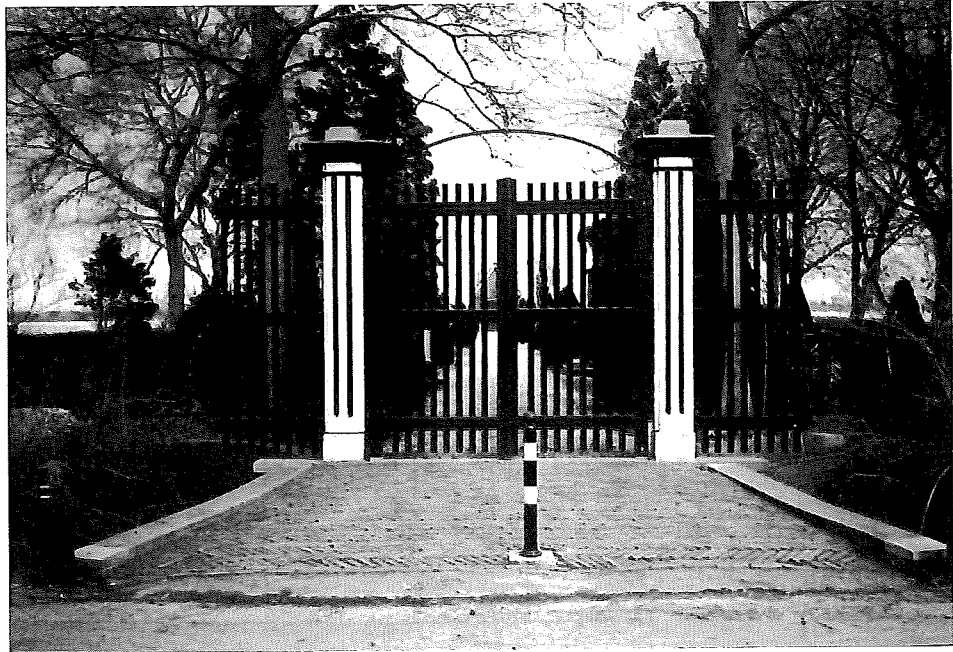
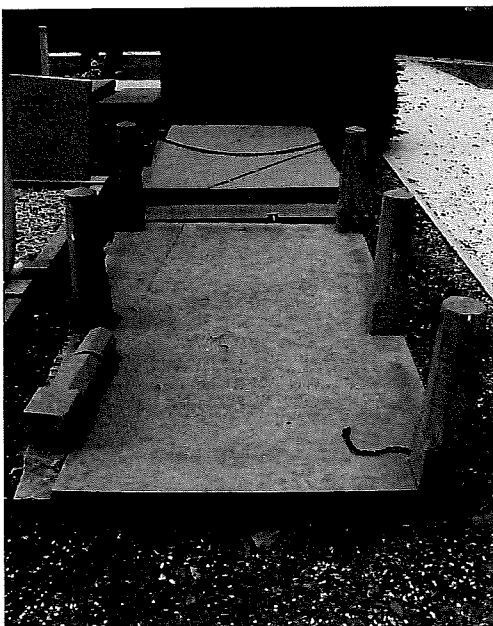
Het monumentale toegangshek in 1996

de dag nog steeds landelijk. Bijzonder is het opmerkelijke houten toegangshek op de gemetselde dam. Het hek is uitgevoerd in de trant van de houten hekken die hier in het verleden algemeen voorkwamen bij boerderijen. Het hek dateert waarschijnlijk niet uit de begintijd van de begraafplaats. Zo'n twintig jaar geleden was er nog sprake van om het te vervangen door een stalen schuifhek à la Abcoude. Dank zij ingrijpen van burgemeester De Raad en wethouder Hoogenhout is het oude hek gerestaureerd. De karakteristieke kleuren geven de ingang van de begraafplaats een waardig aanzicht.

Enkele bijzonderheden.

Op de begraafplaats kunnen we aantal grafkelders aantreffen.

Het langst bewaarde graf op de begraafplaats is dat van Johanna Christina Virulij. Zij ligt in een grafkelder op Perk A zuidzijde regel A nr. 1 + 2. De tekst op de deksteen is amper nog te lezen. Wij geven hem hier weer:

JOHANNA CHRISTINA VIRULIJ
ECHTGENOTE VAN JAN JANSEN
GEBOREN XI AUGUSTUS
MDCCCII (1802)
OVERLEDEN XXVII MAART
MDCCCXXXVIII (1838)
EN NA TIEN JAREN SOLITAIR
IS HIER MET ZIJN GADE HERENIGD
JAN JANSEN
GEBOREN VI MAART MDCCXCI
(1791)
OVERLEDEN 20 APRIL
MDCCCXLVIII (1848)

J(OHANNA).C(HRISTINA). VAN
VOORTHUIJSEN OUD DRIE
MAANDEN
OVERLEDEN 20 MAART 1847
EN
HARE MOEDER JOHANNA JANSEN
ECHTGENOTE VAN J.J. VAN
VOORTHUIJSEN
OUD 32 JAREN
OVERLEDEN 17 NOVEMBER 1857
J.J. VAN VOORTHUIJSEN

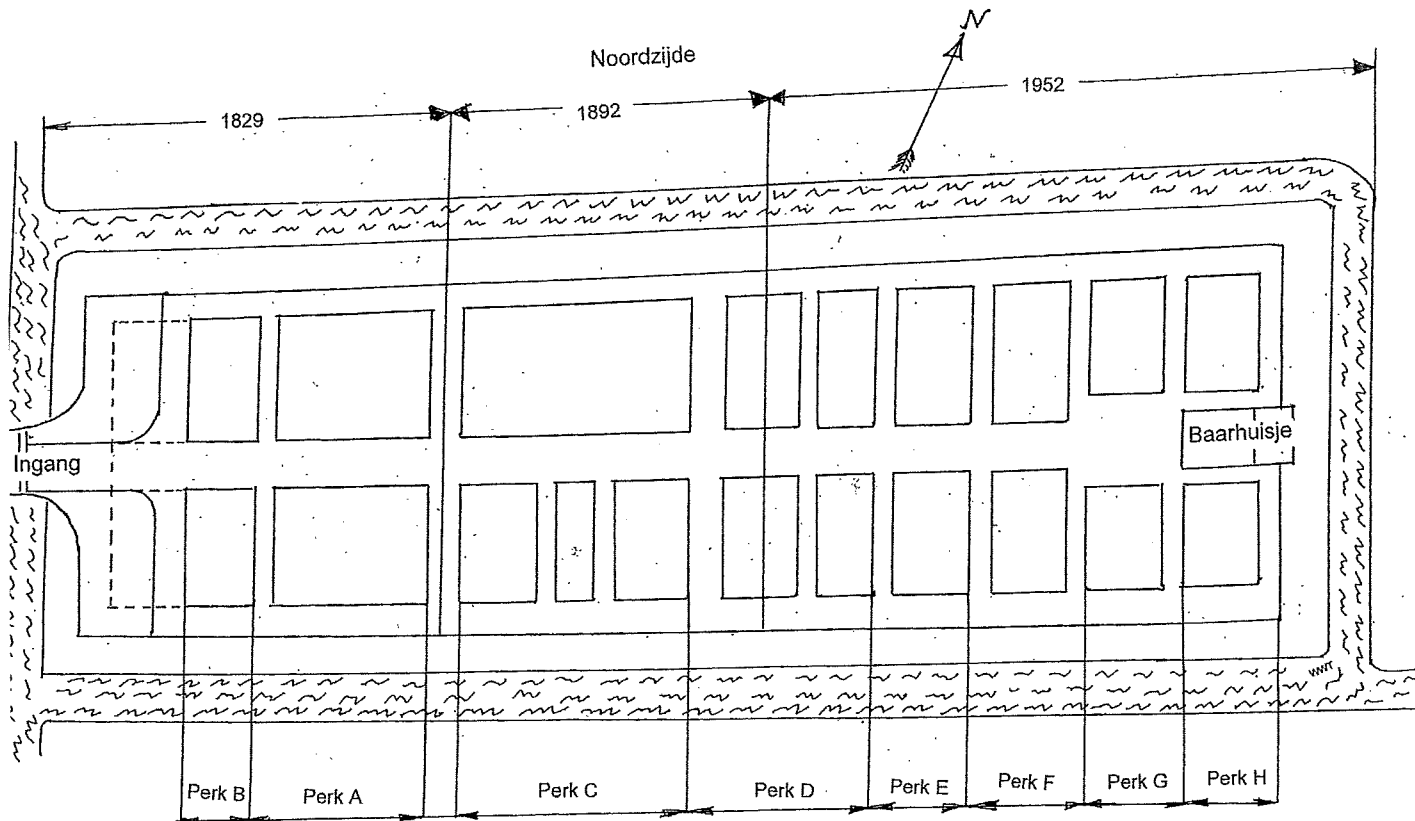
BURGEMEESTER DER GEMEENTE
ABCOUDE BAAMBRUGGE C.A.
GEBOREN DEN 30 NOVEMBER
1815
OVERLEDEN DEN 26 MAART
1866

*Het oudst bewaarde graf.
SIC TRANSIT GLORIA MUNDI.*

Dat het graf er nog altijd is hebben we waarschijnlijk te danken aan eerbied voor de burgemeester Jan Jacob van Voorthuijsen die hier ligt begraven.

Johanna Christina Virulij was samen met haar echtgenoot Jan Jansen bewoonster van de buitenplaats Middelvaart in Baambrugge. Ons lid Dick Slebos schreef over de buitenplaats en zijn bewoners een boeiend verhaal in het jaarboekje Niftarlake 2006.

Een andere opmerkelijke grafkelder is die van Frederik Oewel (1825 - 1883). Deze was eigenaar en bewoner van buitenplaats Postwijk aan de Rijksstraatweg. Hij werd in sept. 1883 in Baambrugge begraven. Schrijver dezes ontmoette eind 2003 een verre nazaat van Frederik Oewel. Zij bleek gehuwd te zijn met een achterkleinzoon van genoemde Oewel. Zijn moeder was de laatste van het geslacht Oewel in Nederland. De familie was niet op de hoogte van het bestaan van een familiegraf in Baambrugge. Op 17-08-2005 overleed mevrouw Clara Brunhilde Verheus- Oewel op de gezegende leeftijd van 98

Algemene Begraafplaats Baambrugge
toestand voorjaar 2007

De plattegrond van de begraafplaats is als volgt opgebouwd. Er zijn groepen van Zuidzijde graven die in perken zijn gevat. Deze perken hebben de letters A t/m H en liggen aan de noord- en zuidzijde. Het perk is weer onderverdeeld in regels die ook weer een letter hebben. Een aantal graven vormen een regel. De graven zijn per regel genummerd. Vanuit het middenpad olopend naar de noord- of zuidzijde.

jaar in Haarlem. Het was haar uitdrukkelijke wens geweest om bij haar grootvader ter aarde besteld te worden. En zo geschiedde. Na een tijdsspanne van 122 jaar werd de grafkelder weer gebruikt!

Buiten deze twee beschrijvingen zijn er meer graven met een interessant verhaal. We hebben

het dan over burgemeester Roos Vlasman, Cornelis Pieter van der Lee, Jan de Vries, de scheepsbouwer van RSV, Gerrit van Arkel, de Grevenstukken en de Middelbergen. Wellicht dat we daar in de volgende nummers nog eens op terug komen.

Tenslotte.

In beschrijving van de

Algemene Begraafplaats in Abcoude nr. 23 schreven wij: de huidige ingang aan de Bijdorplaan maakt een sombere indruk en funeraire symboliek is hier in geen velden of wegen meer te vinden. Wij zijn verheugd dat de Gemeente het industriële hek op 7 november 2006 door een nieuw, meer aangepast, sierhek heeft vervangen. Dit hek werd vervaardigd door de Fa. Lam uit Nederhorst den Berg.

Voor lezers die zich verder willen verdiepen in de funeraire cultuur in Nederland, adviseren wij de websites van De Terebinth www.terebinth.nl en www.dodenakkers.nl

Met dank aan de heren Leon Bok en Cor van Schaik.

Wim Timmer

Het nieuwe toegangshek bij de Algemene Begraafplaats aan de Broekzijdselaan te Abcoude.

